

דף תרגול: אדם וסביבה בעידן הגלובלי – מסע בין 30 התחנות

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין איך מדינות ואנשים בעולם מחוברים זה לזה דרך מסחר, מים ובריאות
- להכיר פתרונות ישראליים לבעיות מים כמו התפלה וטפטפת
- לחשוב על הדרך בה כל אחד יכול לתרום לעולם מחובר וירוק יותר

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – שאלות הבנה

1. ב – יותר מדי אוניות רוצות לעבור באותו מקום בו זמנית
2. א – כי זה מקצר מאוד את זמן ומרחק ההפלגה
3. ב – שחלק מהמוצרים הגיעו מרחוק וחלק גדלו קרוב לבית
4. ג – כל המדינות שהנהר עובר דרכן
5. ב – כדי לפתור בעיות מהר יותר ולחלוק ידע

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – מים מושבים משמשים להשקיה חקלאית בישראל
2. לא נכון – צריך תהליך התפלה כדי להפוך מי ים למי שתייה
3. לא נכון – רוב החיידקים ידידותיים ולא מזיקים
4. נכון – מטוסים מקצרים מרחקים ומאפשרים הדבקה מהירה
5. נכון – הגידול נעשה בקומות של בניין ולא בשדה פתוח

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. מיצר
2. התפלה
3. טפטפת
4. מושבים

חלק ד' – התאימו בין התחנה לתוכן שלה

- 1 – ד (אוניות רבות ממתינות בתור כדי לעבור)
- 2 – ה (מים מהבית מטופלים ומשמשים להשקיה)
- 3 – א (שיתוף פעולה בין חוקרים ממדינות שונות)
- 4 – ב (השקיה חסכונית בכמות מדודה לכל צמח)
- 5 – ג (עיר שסופגת מי גשם כמו ספוג במטבח)

חלק ה' – סדרו את שלבי התהליך

1. מי ים מלוחים נשאבים למתקן ההתפלה
2. המים עוברים תהליך שמסיר מהם את המלח
3. המים הנקיים מוזרמים לבתים ולשדות
4. המים מגיעים דרך הברז לכוס שלנו

חלק ו' – כתיבה: אני חלק מהכפר הגלובלי

1. התלמיד מציין לפחות 3 מוצרים, מסביר אמצעי הובלה אפשרי (אונייה, מטוס, משאית) ומקשר לרעיון הכפר הגלובלי

כרטיס יציאה – מה לחפש

- מעבר ים צר שמקצר מרחקים לאוניות
- התפלה, טפטפת או מים מושבים
- כדי לפתור בעיות מהר יותר ולחלוק ידע וממצאים

טיפים להפעלה:

- אפשר לחבר כל שאלה לתחנה המתאימה באתר לפני התרגול
- כדאי לעודד תלמידים לתת דוגמאות אישיות מהבית בחלק הכתיבה
- ניתן לעבוד בזוגות על חלק ההתאמה והסידור כדי לעודד שיח

דף תרגול: אדם וסביבה בעידן הגלובלי – מסע בין 30 התחנות

דף התלמיד/ה | עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

יש הרבה תחנות קצרות. כל תחנה מספרת סיפור קטן על אוניות, מים, בריאות או עתיד ירוק. נתרגל את המילים והרעיונות החשובים.

📖 מילון קטן:

מיצר	מעבר ים צר שדרכו עוברות הרבה אוניות
התפלה	תהליך שהופך מי ים מלוחים למי שתייה
מים מושבים	מים שהיו בשימוש ועברו טיהור כדי להשתמש בהם שוב
טפטפת	צינור עם חורים קטנים שמשקה צמחים בדיוק בכמות הנכונה
כפר גלובלי	רעיון שהעולם כולו מחובר כמו כפר אחד קטן
חיידקים	יצורים זעירים, חלקם ידידותיים וחלקם מזיקים
נגיפים	יצורים זעירים עוד יותר שיכולים לגרום למחלות
חקלאות אנכית	גידול צמחים בקומות של בניין במקום בשדה

1 חלק א' – שאלות הבנה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה אוניות מחכות בתור בכניסה למעבר ים צר?

א) אין מספיק דלק בים ב) יותר מדי אוניות רוצות לעבור באותו מקום בו זמנית

ג) האוניות מפחדות מכרישים ד) הים קפוא בחורף

2. למה אוניה בוחרת לעבור במעבר צר?

א) כי זה מקצר מאוד את זמן ומרחק ההפלגה ב) כי אסור לשוט באוקיינוס הפתוח

ג) כי במעבר הצר אין גלים בכלל ד) כי שם נמצאת תחנת הדלק היחידה בעולם

3. מה לומדים מהבדיקה של הארון והמקרר?

א) שרוב הדברים מיוצרים רק בישראל ב) שחלק מהמוצרים הגיעו מרחוק וחלק גדלו קרוב לבית

ג) שאסור לקנות מוצרים מהעולם ד) שכל המזון מגיע מהים

4. מי צריך לשמור על נהר שעובר בכמה מדינות?

א) רק המדינה הראשונה שדרכה הוא עובר ב) אף אחד, כי הוא לא שייך לאף אחד

ג) כל המדינות שהנהר עובר דרכן ד) רק המדינה האחרונה

5. למה טוב שמדענים מכל העולם עובדים ביחד?

א) כדי לחסוך כסף למדען אחד בלבד ב) כדי לפתור בעיות מהר יותר ולחלוק ידע

ג) כדי להתחרות ולהיות ראשונים ד) אין שום יתרון בשיתוף פעולה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מים שזורמים בכיור הבית יכולים, אחרי טיהור, להשקות שוב שדות וגידולים.	☐	☐
2	אפשר לשתות ישירות ממי הים התיכון בלי שום טיפול.	☐	☐
3	רוב החיידקים שנמצאים על כף היד שלנו מסוכנים ומזיקים.	☐	☐
4	מחלה יכולה לעבור ממדינה למדינה דרך אנשים שטסים במטוסים.	☐	☐
5	חקלאות אנכית בבניינים מאפשרת לגדל ירקות בלי תלות בשטח אדמה גדול בשדה.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. מעבר ים צר וחשוב מאוד למסחר העולמי נקרא _____ .

2. התהליך שהופך מי ים מלוחים למי שתייה נקרא _____ .

3. צינור עם חורים קטנים שמשקה כל צמח בדיוק בכמות הנכונה נקרא _____ .

4. מים שהיו בשימוש בבית ועברו טיהור כדי שאפשר להשתמש בהם שוב להשקיה נקראים מים _____ .

4 חלק ד' – התאימו בין התחנה לתוכן שלה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. תחנה על מעבר ים צר	___	**א.** שיתוף פעולה בין חוקרים ממדינות שונות
2. תחנה על מים חוזרים לשדה	___	**ב.** השקיה חסכונית בכמות מדודה לכל צמח
3. תחנה על מדענים מכל העולם	___	**ג.** עיר שסופגת מי גשם כמו ספוג במטבח
4. תחנה על הטפטפת	___	**ד.** אוניות רבות ממתינות בתור כדי לעבור
5. תחנה על ערים כמו ספוג	___	**ה.** מים מהבית מטופלים ומשמשים להשקיה

5 חלק ה' – סדרו את שלבי התהליך

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	המים מגיעים דרך הברז לכוס שלנו
☐	המים הנקיים מוזרמים לבתים ולשדות
☐	מי ים מלוחים נשאבים למתקן ההתפלה

☐	המים עוברים תהליך שמסיר מהם את המלח

6 חלק ו' – כתיבה: אני חלק מהכפר הגלובלי

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. תארו יום שלם שבו שמתם לב למוצרים שהגיעו אליכם ממדינות אחרות (בגדים, מזון, מכשירים). כתבו לפחות שלושה דוגמאות והסבירו איך לדעתכם הם הגיעו אליכם.

כרטיס יציאה

מהו מיצר, ולמה הוא חשוב לאוניות?

תנו דוגמה אחת לפתרון ישראלי לבעיית מים

למה כדאי למדענים ממדינות שונות לשתף פעולה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀